

Streda 13. marca 2019

P8_TA(2019)0170

Dohoda o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi EÚ a Afganistanom (uznesenie)**Nelegislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 13. marca 2019 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Afganskou islamskou republikou na strane druhej v mene Únie (15093/2016 – C8-0107/2018 – 2015/0302M(NLE))**

(2021/C 23/58)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (15093/2016),
- so zreteľom na Dohodu o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Afganskou islamskou republikou na strane druhej ⁽¹⁾, ktorú 18. februára 2017 podpísala podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) Federica Mogherini,
- so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila 6. februára 2018 v súlade s článkom 37 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a článkom 207 článkom 209, článkom 218 ods. 6 písm. a) druhým pododsekom a článkom 218 ods. 8 druhým pododsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (C8-0107/2018),
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 13. marca 2019 o návrhu rozhodnutia Rady ⁽²⁾,
- so zreteľom na predbežné vykonávanie častí dohody o spolupráci, partnerstve a rozvoji (DSPR) patriacich do výlučnej právomoci EÚ od 1. decembra 2017,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2013 o rokovaníach o Dohode o spolupráci, partnerstve a rozvoji medzi EÚ a Afganistanom ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia týkajúce sa Afganistanu, najmä na uznesenie zo 16. decembra 2010 o novej stratégii pre Afganistan ⁽⁴⁾, z 15. decembra 2011 o rozpočtovej kontrole finančnej pomoci EÚ pre Afganistan ⁽⁵⁾, z 12. marca 2014 o regionálnej úlohe Pakistanu a jeho politických vzťahoch s EÚ ⁽⁶⁾, z 8. októbra 2015 o treste smrti ⁽⁷⁾, z 26. novembra 2015 o Afganistane, najmä zabíjaní v provincii Zábul ⁽⁸⁾, z 28. apríla 2016 o útokoch na nemocnice a školy ako o porušovaní medzinárodného humanitárneho práva ⁽⁹⁾, z 5. apríla 2017 o riešení pohybu utečencov a migrantov: úloha vonkajšej činnosti EÚ ⁽¹⁰⁾, z 13. septembra 2017 o politických vzťahoch EÚ s Indiou ⁽¹¹⁾ a zo 14. decembra 2017 o situácii v Afganistane ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 67, 14.3.2017, s. 3.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0169.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 65, 19.2.2016, s. 133.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 169 E, 15.6.2012, s. 108.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 168 E, 14.6.2013, s. 55.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 378, 9.11.2017, s. 73.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 349, 17.10.2017, s. 41.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 366, 27.10.2017, s. 129.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 66, 21.2.2018, s. 17.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 298, 23.8.2018, s. 39.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 48.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 85.

Streda 13. marca 2019

- so zreteľom na závery Rady z 19. novembra 2018 a zo 16. októbra 2017 o Afganistane,
- so zreteľom na spoločné oznámenie PK/VP a Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 24. júla 2017 o prvkoch stratégie EÚ v Afganistane (JOIN(2017)0031),
- so zreteľom na viacročný orientačný program pre Afganistan na roky 2014 – 2020 v rámci nástroja rozvojovej spolupráce Únie,
- so zreteľom na plán EÚ týkajúci sa spolupráce s občianskou spoločnosťou v Afganistane na obdobie 2018 – 2020,
- so zreteľom na ukončenie policajnej misie Európskej únie v Afganistane (EUPOL AFGHANISTAN) v roku 2016,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN z 10. septembra 2018 s názvom Situácia v Afganistane a jej dôsledky pre medzinárodný mier a bezpečnosť,
- so zreteľom na dokument „Spoločné napredovanie v oblasti migrácie medzi EÚ a Afganistanom“ z 2. októbra 2016,
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2210 (2015) a č. 2344 (2017) a na mandát Misie OSN pre pomoc v Afganistane (UNAMA),
- so zreteľom na správu osobitnej spravodajkyne OSN pre ľudské práva vnútorne vysídlených osôb z 12. apríla 2017 o jej misii v Afganistane,
- so zreteľom na žiadosť hlavnej prokurátorky MTS Fatou Bensoudaovej z 3. novembra 2017, aby sa začalo vyšetrovanie vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti údajne spáchaných v Afganistane od 1. mája 2003,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- so zreteľom na ministerskú konferenciu v Ženeve z 27. – 28. novembra 2018 o Afganistane,
- so zreteľom na výsledky bruselskej medzinárodnej konferencie o Afganistane z 5. októbra 2016, ktorej spolupredsedala Európska únia, a na vzájomné záväzky prijaté na medzinárodných konferenciách o Afganistane, ktoré sa konali 5. decembra 2011 v Bonne, 8. júla 2012 Tokiu a 4. decembra 2014 v Londýne,
- so zreteľom na konferenciu o Afganistane, ktorá sa konala v Taškente 26. – 27. marca 2018,
- so zreteľom na proces s názvom Srdce Ázie, ktorý sa začal 2. novembra 2011 v Istanbuli,
- so zreteľom na kábulské vyhlásenie z 22. decembra 2002 o dobrých susedských vzťahoch,
- so zreteľom na medzinárodné bezpečnostné pomocné sily (ISAF) pod vedením NATO a s mandátom OSN (2003 – 2014) a na závery samitu NATO, ktorý sa konal 24. – 25. mája 2017 v Bruseli, pokiaľ ide o pokračovanie výcvikovej, poradenskej a asistenčnej misie „Resolute Support“ (od roku 2014 až do súčasnosti),
- so zreteľom na plán pre humanitárnu reakciu v Afganistane na roky 2018 – 2021,
- so zreteľom na program sebestačnosti prostredníctvom rámca vzájomnej zodpovednosti, ktorý bol dohodnutý 4. a 5. októbra 2016 na bruselskej konferencii o Afganistane,
- so zreteľom na článok 99 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci, stanovisko Výboru pre rozvoj a pozíciu vo forme pozmeňujúcich návrhov Výboru pre medzinárodný obchod (A8-0058/2019),

Streda 13. marca 2019

- A. keďže Rada 10. novembra 2011 prijala rozhodnutie, ktorým sa Komisia poveruje rokovať o DSPR medzi Európskou úniou a Afganskou islamskou republikou⁽¹⁾; keďže DSPR sa predbežne a čiastočne začala uplatňovať od 1. decembra 2017, teda skôr, než s ňou vyslovil súhlas Európsky parlament;
- B. keďže 13. januára 2016 PK-VP a Komisia predložili Rade spoločný návrh rozhodnutia Rady o podpísaní a uzavretí DSPR ako dohody medzi Európskou úniou a Afganistanom („len EÚ“);
- C. keďže členské štáty síce súhlasia z podstatou DSPR, vyjadrili sa však tak, že uprednostňujú tzv. zmiešanú dohodu s predbežným uplatňovaním, a požiadali preto Komisiu a PK-VP, aby podľa toho návrhy zrevidovali s cieľom zohľadniť zmiešané a predbežné uplatňovanie;
- D. keďže DSPR bola podpísaná 18. februára 2017;
- E. keďže DSPR bude základom vzťahov medzi EÚ a Afganistanom na ďalších desať rokov a jej platnosť by sa mohla automaticky predlžovať o päťročné obdobia;
- F. keďže Európsky parlament bol počas rokovaní čiastočne, nie však úplne informovaný; keďže Európsky parlament dostal smernice Rady na rokovania pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) až 16. marca 2018, a nie v novembri 2011, keď bol Európsky parlament informovaný o rozhodnutí otvoriť rokovania;
- G. keďže tento právny rámec vychádza zo súčasnej stratégie EÚ pre Afganistan, ako aj z rozsiahlej vonkajšej finančnej pomoci EÚ;
- H. keďže DSPR bude prvým zmluvným vzťahom medzi EÚ a Afganistanom, čím sa potvrdí záväzok EÚ voči budúcemu vývoju Afganistanu počas „desaťročia transformácie“ (2014 – 2024) a posilnia historické, politické a hospodárske väzby medzi oboma stranami;
- I. keďže DSPR odráža zásady a podmienky, na ktorých sa bude zakladať budúce partnerstvo medzi EÚ a Afganistanom (hlavy I a II), vrátane základných prvkov týkajúcich sa ľudských práv a nešírenia zbraní hromadného ničenia; keďže DSPR stanovuje možnosť spolupráce v širokom spektre oblastí vrátane rozvoja (hlava III), obchodu a investícií (hlava IV) a spravodlivosti a právneho štátu (hlava V), a to aj v oblasti boja proti organizovanému zločinu, praniu špinavých peňazí a drogám, spolupráce v oblasti migrácie a potenciálnej budúcej readmisnej dohody, ako aj možnosti odvetvovej spolupráce (hlava VI);
- J. keďže DSPR takisto umožní, aby EÚ a Afganistan spoločne čelili globálnym výzvam, ako je jadrová bezpečnosť, nešírenie zbraní a zmena klímy;
- K. keďže Afganistan sa nachádza v rozhodujúcom okamihu, čo znamená, že ak sa nevyvinie ďalšie úsilie, tak hrozí riziko, že všetko úsilie, pokrok a obeť, ku ktorým doteraz došlo pri rozvoji Afganistanu, vyjdú naprázdno;

⁽¹⁾ Rozhodnutia Rady z 10. novembra 2011 (16146/11 a 16147/11).

Streda 13. marca 2019

- L. keďže vznik teroristickej hrozby skupiny napojenej na Dáiš známej ako Islamský štát – provincia Chorásán výrazne prispel k ďalšiemu zhoršeniu bezpečnostnej situácie; keďže v máji 2018 mala afganská vláda pod kontrolou 56 % oblastí Afganistanu a 56 % jeho územia so 65 % obyvateľstva, pričom o 32 % oblastí sa bojovalo a 12 % bolo pod kontrolou povstalcov⁽¹⁾ (?);
- M. keďže od roku 2002 sú Európska únia a jej členské štáty spoločne najväčším medzinárodným darcom pre Afganistan a jeho obyvateľov, pričom poskytujú viac ako 3,66 miliardy EUR na rozvojovú a humanitárnu pomoc; keďže podľa viacročného indikatívneho programu pre Afganistan na roky 2014 – 2020 bol na obdobie 2014 – 2020 pridelený nový rozvojový fond vo výške 1,4 miliardy EUR; keďže HDP Afganistanu je v súčasnosti 20 miliárd USD a tempo jeho rastu sa od roku 2014 spomalilo; keďže afganské hospodárstvo stále čelí niekoľkým výzvam ako korupcia, nízky výber rozpočtových príjmov, zlá infraštruktúra a anemická tvorba pracovných miest;
- N. keďže od roku 2001 mnohé členské štáty EÚ, partneri v NATO a spojenecké krajiny prispievajú ku stabilizácii a rozvoju Afganistanu vojenskými a civilnými zdrojmi, pričom utrpeli ťažké zranenia a straty; keďže stabilný nezávislý Afganistan, ktorý sa o seba dokáže postarať a ktorý dokáže teroristickým skupinám uprieť bezpečné útočisko, je stále v zásadne dôležitom bezpečnostnom záujme NATO, EÚ a jej členských štátov; keďže členské štáty EÚ majú v Afganistane stále viac než 3 000 členov vojenského personálu zapojených do misie NATO Resolute Support;
- O. keďže v Iráne a Pakistane sa nachádza 2,5 milióna registrovaných utečencov a 2 až 3 milióny Afgancov bez dokladov; keďže v dôsledku konfliktu sú v Afganistane viac než 2 milióny vnútorne vysídlených osôb, pričom viac ako 300 000 z nich bolo vysídlených v roku 2018; keďže mnohé z týchto osôb trpia potravinovou neistotou, neprimeraným bývaním, nedostatočným prístupom k hygiene a zdravotníckym zariadeniam a nedostatočnou ochranou, a keďže mnohé z nich sú deti, ktoré sú klasifikované ako osobitne zraniteľné voči riziku detskej práce, sexuálneho zneužívania alebo potenciálneho náboru do zločineckých skupín; keďže od začiatku roka 2018 sa do Afganistanu z Iránu vrátilo alebo bolo deportovaných viac než 450 000 Afgancov; keďže vláda Pakistanu oznámila, že 1,7 milióna afganských utečencov registrovaných v tejto krajine do Afganistanu bude musieť byť nútene vrátených;
- P. keďže podľa OSN korupcia v Afganistane oslabuje legitímnosť štátu a predstavuje závažnú hrozbu pre dobrú správu vecí verejných a trvalo udržateľný rozvoj tým, že bráni vzniku skutočného hospodárstva;
- Q. keďže Afganistan je krajina s nízkymi príjmami, po konflikte a bez prístupu k moru, čo predstavuje osobitné výzvy pre medzinárodné spoločenstvo a jeho inštitúcie;
- R. keďže podľa indexu globálnej adaptácie patrí Afganistan medzi krajiny sveta, ktoré sú najviac ohrozené zmenou klímy;
- S. keďže sa objavujú nové hrozby a medzinárodné krízy spôsobujúce, že sa verejnosť prestáva na situáciu v Afganistane zameriavať a stráca sa v tomto smere podpora a záujem;
- T. keďže sa odhaduje, že 87 % afganských žien je vystavených násiliu súvisiacemu s rodovou príslušnosťou; keďže Afganistan je v indexe rodovej nerovnosti OSN za rok 2017 na 153. priečke zo 160 krajín;
- U. keďže v roku 2017 dosiahlo pestovanie ópia v Afganistane rekordne vysoké hodnoty a v porovnaní s rokom 2016 sa zvýšilo o 63 %; keďže nedovolené obchodovanie s opiátmi ešte viac prízivuje nestabilitu, povstalecké náлады a zvyšuje financovanie teroristických skupín v Afganistane;
- V. keďže afganský rozpočet na rok 2018 sa po prvý raz pridrižiava medzinárodných noriem pre projekcie a účtovníctvo;
- W. keďže policajná misia EÚ v Afganistane v roku 2016 po deviatich rokoch pokroku skončila;

(1) Informačná správa EASO o krajine pôvodu, bezpečnostná situácia v Afganistane – aktualizácia, máj 2018, https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan-security_situation_2018.pdf.

(2) Osobitný inšpektor USA pre obnovu Afganistanu (SIGAR), štvrťročná správa pre Kongres Spojených štátov, 30. októbra 2018, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2018-10-30qr.pdf>.

Streda 13. marca 2019

Politicko-strategické aspekty

1. naďalej sa zaväzuje podporovať afganskú vládu v jej úsilí o vybudovanie bezpečnej a stabilnej budúcnosti pre obyvateľov Afganistanu vykonávaním kľúčových reforiem s cieľom zlepšiť správu vecí verejných a právny štát, bojovať proti terorizmu a extrémizmu, dosiahnuť udržateľný mier a rozvoj, vybudovať legitímne, demokratické inštitúcie, posilniť odolnosť voči vnútroštátnym a regionálnym bezpečnostným výzvam, presadzovať dodržiavanie ľudských práv vrátane práv žien, detí, etnických a náboženských menšín, bojovať proti korupcii a proti drogám, zlepšovať fiškálnu udržateľnosť a podporovať inkluzívny a udržateľný hospodársky rast a sociálny a vidiecky rozvoj, poskytnúť mladým ľuďom, ktorí tvoria dve tretiny obyvateľstva, možnosti na lepšiu budúcnosť; zdôrazňuje, že treba mierové riešenie konfliktu v Afganistane a že by sa na tento najnaliehavejší cieľ malo zamerať všetko úsilie;
2. zdôrazňuje, že dlhodobý rozvoj Afganistanu bude závisieť od zodpovednosti, dobrej správy vecí verejných, udržateľného zabezpečenia ľudskej bezpečnosti vrátane znižovania chudoby a vytvárania pracovných príležitostí, prístupu k sociálnym a zdravotníckym službám, vzdelávania a ochrany základných slobôd a ľudských práv vrátane práv žien a menšín; zdôrazňuje, že treba riadiť záležitosti tak, aby sa zabezpečili inkluzívny hospodársky rast a priaznivé podmienky pre udržateľné zahraničné investície v prospech obyvateľov Afganistanu pri plnom rešpektovaní sociálnych, environmentálnych a pracovných noriem;
3. vyjadruje znepokojenie nad krehkosťou a nestabilitou ústrednej vlády a nad nedostatočnou kontrolou nad veľkou časťou krajiny, čo ešte viac prehľbuje vplyv konfliktu na civilné obyvateľstvo; vyzýva EÚ a medzinárodné spoločenstvo, aby v prípadoch, ako sú nevyriešené povolebné otázky, uľahčili mediáciu;
4. vyzýva EÚ, aby pomáhala v úsilí o zvrátenie dlhodobého trendu medzietnického napätia, ktoré prispieva k rozkladu ústrednej moci, a aby podporovala bohatú multietnickú štruktúru afganskej spoločnosti;
5. zdôrazňuje svoju dlhodobú podporu dôveryhodných, slobodných, spravodlivých a transparentných volieb v súlade s medzinárodnými normami a vyjadruje svoju podporu pozorovateľskej misii EÚ v krajine vrátane pozorovania prezidentských volieb v roku 2019; zdôrazňuje, že z dôvodu chronickej politickej rivality bude mať výsledok týchto volieb ohromný vplyv na budúcu stabilitu afganskej vlády;
6. zdôrazňuje, aký obrovský hospodársky potenciál krajina má vďaka svojmu geografickému umiestneniu a vďaka svojim ľudským a prírodným zdrojom;
7. zdôrazňuje zásadnú finančnú a politickú podporu sociálneho a hospodárskeho rozvoja Afganistanu, humanitárnej pomoci a regionálnej prepojenosti zo strany EÚ; naliehavo žiada vyvíjať ďalšie úsilie o spoločnú tvorbu programov medzi EÚ a jej členskými štátmi;
8. zdôrazňuje, že je v tomto smere potrebné zintenzívniť koordináciu politík a dialóg medzi EÚ a USA, pokiaľ ide o Afganistan a regionálne záležitosti;
9. víta spoločné komuniké prijaté na ženevskej ministerskej konferencii o Afganistane organizovanej OSN v dňoch 27. a 28. novembra 2018 so zreteľom na záväzky prijaté na bruselskej konferencii o Afganistane v roku 2016;

Úloha a zodpovednosť regionálnych aktérov

10. pripomína, že Afganistan je krajina bez prístupu k moru a nachádza sa na križovatke medzi Áziou a Blízkym východom, a uznáva, že podpora a pozitívna spolupráca zo strany susedných krajín a regionálnych mocností, najmä Číny, Iránu, Indie, Ruska a Pakistanu, má zásadný význam pre stabilizáciu, rozvoj a hospodársku životaschopnosť Afganistanu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že stabilný a úspešný Afganistan nie je vždy konečným cieľom týchto regionálnych aktérov a zdôrazňuje kľúčovú úlohu týchto krajín v procese stabilizácie a mierového procesu; žiada susedné krajiny, aby v budúcnosti neblokovali afganský vývoz, ako to bolo v minulosti;
11. zdôrazňuje, že mobilita a pretrvávajúca činnosť teroristických sietí pôsobiacich v Afganistane a aj v Pakistane prispievajú k nestabilite situácie v celom regióne;

Streda 13. marca 2019

12. zdôrazňuje, že Afganistan je často predmetom protichodných cieľov regionálnych mocností; naliehavo ich vyzýva, aby v plnej miere podporovali mierové úsilie v Afganistane; podporuje fóra regionálnej spolupráce, vyjadruje však znepokojenie nad zapájaním niektorých susedov Afganistanu do konfliktu prostredníctvom zástupcov, čím sa podkopáva mierové úsilie; vyzýva týchto susedov, aby sa zdržali zapájania sprostredkovateľov do súperenia v Afganistane a naliehavo vyzýva susedné aj regionálne mocnosti, aby v plnej miere spolupracovali s cieľom dosiahnuť dlhodobý a udržateľný mier v Afganistane;
13. naliehavo vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoje úsilie o dialóg a spoluprácu s regionálnymi partnermi v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami, praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu a prevádzacstvu;
14. zdôrazňuje kľúčový význam infraštruktúry a regionálneho rozvoja v Afganistane pre zlepšenie obchodovania a prepojenosti medzi krajinami Strednej Ázie a južnej Ázie a ako stabilizačného faktora v regióne;
15. vyzýva EÚ, aby úvahy o spolupráci medzi EÚ a Afganistanom zaradila do svojich stratégií pre Strednú a južnú Áziu;

Bezpečnosť a budovanie mieru

16. je naďalej hlboko znepokojený pokračujúcim zhoršovaním bezpečnostnej situácie v Afganistane a pretrvávajúcim získavaním územia bojovníkmi Talibanu a rôznych teroristických skupín, ako je Islamský štát – provincia Chorásán, čo je pravdepodobne výrazne posilnené prítomnosťou zahraničných bojovníkov; dôrazne odsudzuje ich útoky na afganské civilné obyvateľstvo, bezpečnostné sily, inštitúcie a občiansku spoločnosť; opakuje, že sa plne zasadzuje za boj proti všetkým formám terorizmu, a vzdáva poctu všetkým koalíčným a afganským vojakom a civilistom, ktorí za demokratický, inkluzívny, prosperujúci, bezpečný a stabilný Afganistan zaplatili tým najcennejším; konštatuje, že viac než polovica protivládnych útokov spáchaných v roku 2018 v Afganistane sa pripisuje skupine Islamský štát – provincia Chorásán, ktorej cieľom je narušovať a destabilizovať zmierovací a mierový proces; so znepokojením konštatuje, že súčasné džihádistské organizácie, Islamský štát – provincia Chorásán, al-Káida a ich rôzne dcérske organizácie, sa dokázali prispôsobiť a zakoreniť a predstavujú pre Afganistan, tento región a Európu významnú bezpečnostnú výzvu;
17. zdôrazňuje, že EÚ naďalej podporuje inkluzívny mierový proces a proces zmierenia pod vedením a kontrolou Afganistanu vrátane implementácie mierovej dohody dohodnutej so skupinou Hezb-e-Islami; je pripravený k tomu prispieť všetkými vhodnými nástrojmi EÚ ihneď po tom, ako začne zmysluplný mierový proces; vyzýva Taliban, aby odsúdil násilie, pristúpil k mierovému procesu a prijal afganskú ústavu; zdôrazňuje svoju podporu komplexnej mierovej ponuky, ktorú vláda opakovane predložila Talibanu; vyzýva na plnohodnotné zapojenie občianskej spoločnosti do týchto rozhovorov; uznáva, že treba riešiť otázku dlhodobej kombinovanej vojenskej prítomnosti s cieľom pomáhať afganským bezpečnostným silám pri stabilizovaní krajiny a pri zabraňovaní tomu, aby sa opäť stala bezpečným útočiskom pre teroristické skupiny a zdrojom regionálnej nestability; vyzýva všetky strany konfliktu, aby rešpektovali medzinárodné humanitárne právo;
18. víta prvé prímerie od roku 2001, Eid al-Fitr, ktoré dokázalo, že medzi Afgancami je veľmi rozšírená túžba po mieri; vyzýva Taliban, aby prijal výzvy afganského prezidenta na nové prímerie;
19. zdôrazňuje, že štyri desaťročia vojen a konfliktov, ktoré začali sovietskou inváziou do Afganistanu v roku 1979, viedli k mnohým z nevyriešených problémov, ktorým Afganistan dnes čelí; v tomto smere uznáva úlohu mladých ľudí a afganskej diaspóry v procese budovania bezpečnejšej a lepšej budúcnosti pre túto krajinu; vyzýva EÚ, aby podporovala spravodlivosť v prechodnom období pre obeť násillia;
20. konštatuje, že po skončení misie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EUPOL Afganistan, ktorá poskytovala špecializovaný výcvik a poradenstvo afganskej vnútroštátnej polícii a ministerstvu vnútra, v decembri 2016 Únia pokračuje v spolupráci s afganskou políciou pomocou vonkajších nástrojov EÚ, ako je nástroj na podporu stability a mieru, z ktorého sa financujú aj činnosti v oblasti zmierenia;

Streda 13. marca 2019

21. konštatuje, že misia ISAF úspešne vybudovala afganské národné bezpečnostné sily z nuly na úroveň 352 000 spôsobilých vojakov a príslušníkov polície s pechotou, vojenskou políciou, spravodajstvom, čistením trás, bojovou podporou a spôsobilosťami v oblasti zdravotníctva, letectva a logistiky, čím sa bojuje proti vplyvu povstalcov v krajine;
22. konštatuje, že ISAF vytvorili bezpečné prostredie pre zlepšovanie správy vecí verejných a hospodárskeho rozvoja, čo viedlo k najväčšiemu percentuálnemu nárastu zo všetkých krajín v oblasti základných zdravotníckych a iných rozvojových ukazovateľov; konštatuje, že úspech ISAF viedol tiež k vzniku dynamických médií a že milióny Afgancov si dnes uplatňujú právo voliť;
23. ďalej nabáda misiu NATO Resolute Support, aby pokračovala vo výcviku afganskej armády a v dohľade nad ňou; nabáda členské štáty, aby národnej vláde a miestnym vládam Afganistanu poskytli odbornú prípravu v oblasti civilného krízového riadenia;
24. nabáda NATO a EÚ, aby spolupracovali na získavaní spravodajských informácií o povstaleckých skupinách, ktoré ohrozujú Afganistan, a aby spoločne koordinovali politické odporúčania pre afganské bezpečnostné sily;
25. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Taliban a iné povstalecké skupiny používajú prítomnosť EÚ a medzinárodných síl v Afganistane, ako aj úspechy, ktoré dosiahli, na účely propagandy, na presadzovanie názoru, podľa ktorého zahraniční okupanti ohrozujú afganskú krajinu a spôsob života; nabáda EÚ a afganskú vládu, aby proti takejto propagande bojovali;
26. zdôrazňuje, že boj proti financovaniu terorizmu je kľúčovým pre vytvorenie prostredia vedúceho k bezpečnosti v Afganistane; naliehavo žiada všetkých relevantných partnerov, aby zvýšili svoje úsilie o rozloženie všetkých sietí na financovanie terorizmu vrátane ukončenia zneužívania sietí hawala a medzinárodných darov na tieto účely, a to s cieľom bojovať proti radikalizácii, extrémizmu a nástrojov nábora, o ktoré sa afganské teroristické organizácie naďalej opierajú;
27. naliehavo žiada afganskú vládu, aby prijala všetky potrebné opatrenia na zaistenie toho, aby prevencia šírenia extrémistických ideológií a boj proti nim patrili medzi jej najvyššie priority;
28. podporuje afganský mierový a reintegračný program, ktorým sa členovia Talibanu, ktorí sa vzdali a zriekli násilia, opätovne začleňujú do spoločnosti; chváli Spojené kráľovstvo za to, že prispelo už viac než 9 miliónmi GBP;
29. vyzýva vládu Afganistanu, aby v plnej miere implementovala rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o ženách, mieri a bezpečnosti a aby zaistila zapojenie, ochranu a práva žien v celom cykle konfliktu, od predchádzania konfliktu po obnovu po skončení konfliktu;
30. nabáda afganskú vládu, aby vytvorila účinné chemické, biologické, rádiologické a jadrové (CBRN) protioopatrenia; naliehavo žiada EÚ, aby poskytovala operačnú, technickú a finančnú podporu pri budovaní CBRN kapacít;
31. nabáda afganskú vládu, aby zlepšila svoje vnútroštátne kontrolné systémy na boj proti rozsiahlemu obehu ručných a ľahkých zbraní (RLZ) v súlade s existujúcimi medzinárodnými normami;

Budovanie štátu

32. zdôrazňuje, že treba, aby vláda Afganistanu a medzinárodné spoločenstvo zintenzívnili úsilie o odstránenie korupcie v krajine, ako aj aby posilnili inkluzívne inštitúcie, ktoré reagujú na potreby spoločnosti, a zlepšili miestnu správu vecí verejných ako kriticky dôležitých krokov pri budovaní stabilného a legitímneho štátu schopného predchádzať konfliktom a povstaniam; vyzýva afganskú vládu, aby zlepšila vnútroštátnu schopnosť získavať späť ukradnutý majetok v rámci programov, ako je iniciatíva zameraná na prinavrátenie ukradnutého majetku pod vedením skupiny Svetovej banky a Úradu OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC);

Streda 13. marca 2019

33. vyzýva vládu Afganistanu, aby zvýšila politickú inkluzívnosť, posilnila zodpovednosť a aktívne bojovala proti korupcii;

34. zdôrazňuje, že medzeru medzi národnou vládou a miestnymi vládami Afganistanu treba preklenúť; uznáva, že by sa tento problém potenciálne mohol dať zmierniť, ak by afganská vláda presadila zákon, ktorým sa vyžaduje, aby boli regionálni guvernéri prítomní na územiach, ktoré zastupujú;

35. vyzýva EÚ, aby zabezpečila, aby sa finančné prostriedky EÚ investovali do projektov, ktoré pomáhajú afganskému obyvateľstvu, a aby sa obce primerane podporovali pri poskytovaní základných služieb a pri budovaní miestnej samosprávy, a to s cieľom zaistiť základné životné štandardy pre obyvateľstvo, zaistiť koordináciu medzi ústrednými orgánmi a miestnou samosprávou v záujme identifikovania priorít, do ktorých sa má investovať, zlepšiť podporu občianskej spoločnosti, najmä obhajcov ľudských práv, predovšetkým prioritne financovať projekty podporujúce subjekty presadzujúce zodpovednosť, ľudské práva a demokratické zásady a projekty podporujúce dialóg a mechanizmy riešenia konfliktov v miestnom kontexte;

36. vyzýva EÚ, aby pokračovala vo svojom pláne postupného ukončenia misie po uzavretí misie EUPOL, čo zahŕňa zabezpečenie udržateľného prechodu činností na miestnych a medzinárodných partnerov misie EUPOL; naliehavo vyzýva všetky strany, aby pokračovali vo svojom úsilí o rozvoj afganskej národnej polície do profesionálnych bezpečnostných a ochranných síl, o posilnenie všetkých orgánov presadzovania práva, a to s osobitným zameraním na nezávislosť súdneho systému a na zlepšovanie stavu afganských väzňov a rešpektovanie práv väzňov;

37. vyjadruje poľutovanie nad tým, že protidrogové kampane v Afganistane zlyhávajú a že sa nevynakladá dostatočné úsilie na to, aby boli zamerané na drogové laboratória Talibanu a medzinárodné siete organizovanej trestnej činnosti, ktoré sú v jadre obchodovania s drogami a zabezpečujú financovanie Talibanu a teroristických operácií; podporuje a schvaľuje novú protidrogovú stratégiu vlády Afganistanu podporovanú úradom UNODC; je znepokojený zvýšením miery pestovania ópia v Afganistane⁽¹⁾ a vyzýva vládu Afganistanu, aby zaviedla ciele politiky na zvrátenie tohto trendu; konštatuje, že je to zásadne dôležité na vytvorenie hmatateľných a udržateľných alternatív k produkcii maku, ktoré budú dostupné pre jeho producentov;

38. zdôrazňuje, že hlavnými zdrojmi príjmov Talibanu sú nelegálna banská ťažba a produkcia ópia; konštatuje, že sa v súčasnosti odhaduje, že Taliban získava z nelegálnej banskej ťažby ročné príjmy vo výške 200 – 300 miliónov EUR;

39. vyzýva na doplnenie primeraných brzd a protiváh a na zvýšenie transparentnosti s cieľom zabezpečiť účinnosť verejnej správy vrátane finančného riadenia, ako aj predchádzanie akémukoľvek zneužitiu zahraničnej alebo rozvojovej pomoci v súlade s Parížskou deklaráciou o účinnosti pomoci;

40. víta to, že EÚ v roku 2016 podpísala s Afganistanom zmluvu o podpore konsolidácie štátu, ktorou sa počas dvoch rokov prideli 200 miliónov EUR do podpory rozpočtu, s cieľom posilniť vládne inštitúcie a zvýšiť objem prostriedkov na rozvojové priority, ako je vytváranie hospodárskeho rastu, znižovanie chudoby a boj proti korupcii; zdôrazňuje, že zdroje sa musia využívať efektívne;

41. konštatuje, že zmluva o podpore konsolidácie štátu vychádza z celkovo pozitívneho hodnotenia pokroku, ktorý Afganistan dosiahol v kľúčových oblastiach reforiem; uznáva, že je dôležité predstaviť ciele, ktoré sa v zmluve o podpore konsolidácie štátu stanovujú, a podmienky financovania; ďalej zdôrazňuje význam dohľadu a systematického monitorovania s cieľom zabrániť zneužívaniu; zdôrazňuje, že je dôležité zamerať sa na rozvoj a stabilitu afganskej vlády; vyzýva Komisiu, aby Európsky parlament pravidelne informovala o plnení zmluvy o podpore konsolidácie štátu, a zdôrazňuje, že jej zistenia v tejto súvislosti by sa mali použiť na prípravu pokračovania operácie rozpočtovej podpory na obdobie 2018 – 2021.

(¹) <https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2018/May/last-years-record-opium-production-in-afghanistan-threatens-sustainable-development-latest-survey-reveals.html>

Streda 13. marca 2019

Občianska spoločnosť a ľudské práva

42. víta, že v DSPR medzi EÚ a Afganistanom sa zdôrazňuje dialóg o otázkach ľudských práv, najmä o právach žien, detí a etnických a náboženských menšín, s cieľom zabezpečiť prístup k zdrojom a plne uplatňovať ich základné práva, a to aj zamestnaním väčšieho počtu žien v afganských vládnych štruktúrach, ako aj v systémoch bezpečnosti a súdnictva; vyzýva Afganistan, aby sa usiloval o odstránenie všetkých foriem násilia a diskriminácie žien a dievčat; zdôrazňuje, že treba vynaložiť viac úsilia na vykonávanie ustanovení DSPR uvedených v hlavách I a II;

43. trvá na tom, aby EÚ naďalej zachovala dôrazný postoj k uplatňovaniu ľudských práv, a zdôrazňuje, že demokratické zásady, ľudské práva, najmä práva žien a menšín, a zásady právneho štátu tvoria základné prvky dohody; trvá na tom, aby EÚ prijala osobitné opatrenia, ak vláda Afganistanu poruší podstatné prvky dohody;

44. pripomína, že EÚ sa zameriava predovšetkým na zlepšovanie podmienok žien, detí, zdravotne postihnutých osôb a ľudí žijúcich v chudobe a že tieto skupiny potrebujú osobitnú pomoc, a to aj v oblasti zdravotníctva a vzdelávania;

45. víta veľmi významnú pozíciu, ktorá sa v dohode pripisuje rodovej rovnosti a súvisiacim politikám, a silný dôraz dohody na rozvoj občianskej spoločnosti; vyzýva EÚ, aby naďalej podporovala rovnosť medzi ženami a mužmi a posilnenie postavenia žien svojim rozvojovým úsilím a aby pri tom mala na zreteli, že zmena postoja spoločnosti k sociálno-ekonomickej úlohe žien si vyžaduje príslušné opatrenia v oblasti zvyšovania informovanosti, vzdelávania a reformy regulačného rámca;

46. zdôrazňuje, že treba chrániť etnické a náboženské menšiny, ktoré sú ohrozené alebo vystavené útoku; konštatuje, že šiitská etnická skupina Hazárov je cieľom častejšie než iné skupiny, a preto si zaslúži osobitnú pozornosť;

47. vyzýva na posilnenie a podporu inštitúcií Afganistanu súvisiacich s ľudskými právami na celoštátnej aj nižšej úrovni, organizácií občianskej spoločnosti a akademickej sféry; naliehavo žiada medzinárodných partnerov, aby podnecovali užšiu spoluprácu a upevňovali kontakty s afganskými partnermi;

48. podporuje úsilie MTS o zaistenie zodpovednosti za vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti údajne spáchané od mája 2003;

49. je znepokojený čoraz väčším počtom násilnejších a zámernejších útokov na zdravotnícke zariadenia a zdravotníckych pracovníkov a zameranie na civilnú infraštruktúru; naliehavo žiada všetky strany, aby rešpektovali svoje záväzky podľa medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva a predchádzali útokom na civilistov a civilnú infraštruktúru;

50. vyzýva afganskú vládu, aby okamžite zaviedla moratórium na využívanie trestu smrti ako krok smerujúci k jeho zákazu;

Rozvoj a obchod

51. uznáva, že konečným cieľom pomoci EÚ pre Afganistan je pomôcť vláde a hospodárstvu krajiny odstrániť chudobu a rozvinúť sa do stavu nezávislosti a rastu vďaka vnútornému rozvoju a regionálnej spolupráci v rámci zahraničného obchodu a udržateľných verejných investícií s cieľom znížiť prílišnú závislosť od zahraničnej pomoci, a to prispievaním k sociálnemu, hospodárskemu a environmentálnemu rozvoju Afganistanu;

52. poznamenáva, že Afganistan je jedným z najväčších príjemcov rozvojovej pomoci na svete a že inštitúcie EÚ zaviazali 3,6 miliardy EUR na pomoc pre krajinu v rokoch 2002 až 2016; vyjadruje poľutovanie nad tým, že podiel Afgancov žijúcich v chudobe sa zvýšil z 38 % (2012) na 55 % (2017), a zdôrazňuje, že krajina od roku 2014 zaznamenáva pomalý rast v dôsledku stiahnutia medzinárodných bezpečnostných síl, ktoré je sprevádzané znížením medzinárodných grantov a zhoršujúcou sa bezpečnostnou situáciou;

Streda 13. marca 2019

53. zdôrazňuje, že v záujme úsilia o dosiahnutie mieru a stability v tejto krajine treba riešiť vysokú mieru nezamestnanosti a bojovať proti chudobe;

54. zdôrazňuje, že v záujme prevencie nábora mladých mužov do Talibanu a iných povstaleckých sietí je potrebných viac pracovných príležitostí okrem sektora poľnohospodárstva a práce pre vládu;

55. víta afganský národný rámec pre mier a rozvoj (ANPDF) z roku 2016 a program sebestačnosti prostredníctvom rámca vzájomnej zodpovednosti (SMAF), ktoré prijala afganská vláda; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby v rámci DSPR naďalej podporovali afganské rozvojové priority v súlade so zásadami účinnosti rozvoja;

56. vyzýva PK/VP a Európsku komisiu, aby pravidelne vyhodnocovali všetky opatrenia EÚ v Afganistane v rámci výslovných kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov, najmä pokiaľ ide o rozvojovú pomoc, dobrú správu vecí verejných vrátane sektora justície, rešpektovanie ľudských práv a bezpečnosť; v tomto kontexte vyzýva aj na vyhodnotenie relatívneho vplyvu opatrení EÚ na celkovú situáciu v krajine a úroveň koordinácie a spolupráce medzi aktérmi a EÚ a inými medzinárodnými misiami a opatreniami, na zverejnenie zistení a odporúčaní a na podanie správy Európskemu parlamentu;

57. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek významným injekciám zahraničnej pomoci je jej vplyv obmedzený; vyzýva Európsky dvor audítorov, aby vypracoval osobitnú správu o účinnosti pomoci EÚ poskytnutej Afganistanu za posledné desaťročie;

58. nabáda agentúry EÚ a iné medzinárodné agentúry zapojené do rozvoja Afganistanu, aby spolupracovali s afganskými médiami pri zaisťovaní strategickej komunikácie rozvojového úsilia, jeho zdrojov, účelov a dôsledkov smerom k afganskému ľudu;

59. pripomína, že v súčasnosti v Afganistane chýbajú civilní odborníci; nabáda EÚ a jej členské štáty, aby zamestnávali a riadne školili civilných odborníkov v kľúčových oblastiach pre hospodársky rozvoj a boj proti drogám s cieľom pomáhať afganským úradníkom a miestnym obyvateľom a školili ich;

60. zdôrazňuje, že treba podporovať vzdelávací systém Afganistanu s cieľom zvýšiť počet detí navštevujúcich školy na všetkých stupňoch vzdelávania;

61. víta to, že počet žiakov zapísaných do škôl sa od roku 2001 zvýšil desaťnásobne, pričom 39 % žiakov tvoria dievčatá;

62. naliehaovo žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala mladej generácii, a vyzýva na plnohodnotné využívanie programov ako Erasmus+ a Horizont 2020 na vytvorenie väzieb medzi vzdelávacími inštitúciami, akademickou sférou, výskumným sektorom a malými a strednými podnikmi (MSP);

63. podporuje činnosti EÚ a členských štátov, ktoré prispievajú do trustového fondu na obnovu Afganistanu spoločne spravovaného Svetovou bankou a ministerstvom financií Afganistanu, ktorý sa snaží o zabezpečenie základných kritických služieb s osobitným dôrazom na zdravotníctvo a školstvo;

64. víta prístupenie Afganistanu k WTO v roku 2016 a uznáva pridanú hodnotu, ktorú pre budúcnosť Afganistanu prinesú obchod a priame zahraničné investície; uznáva pozitívnu úlohu, ktorú by členstvo vo WTO mohlo zohrávať pri integrácii Afganistanu do svetového hospodárstva;

65. poznamenáva, že po vstupe Afganistanu do WTO v roku 2016, ktorý zvýšil väzby tejto krajiny na globálnu ekonomiku, poskytla EÚ Afganistanu bezcolný a bezkvóťový prístup na trh EÚ, uznáva však, že treba prijať ďalšie konkrétne opatrenia, aby sa súkromnému sektoru umožnilo tento režim využívať, a tým zvýšiť jeho vnútorný rozvoj;

Streda 13. marca 2019

66. zdôrazňuje, že afganské orgány by mali vytvoriť udržateľný hospodársky model založený na zásade prerozdelenia; vyzýva EÚ, aby podporovala Afganistan v jeho environmentálnom rozvoji a energetickej transformácii, keďže zabezpečenie čistej a udržateľnej energie je zásadne dôležité pre urýchlenie vykonávania cieľov trvalo udržateľného rozvoja;
67. zdôrazňuje, že sa treba ďalej usilovať o zvýšenie schopnosti vládnych inštitúcií formulovať a implementovať obchodné stratégie a politiky, zlepšovať cezhraničný pohyb tovaru a zvyšovať kvalitu výrobkov tak, aby spĺňali medzinárodné normy;
68. vyzýva na posilnenie podnikateľských vzťahov medzi podnikmi so sídlom v EÚ a afganským súkromným sektorom; nabáda na zavedenie priaznivých podmienok pre rozvoj MSP;
69. podporuje a víta všetky rozvojové programy EÚ, jednotlivých členských štátov či ktoréhokoľvek člena medzinárodného spoločenstva, ktorých cieľom je začať rozvojový program na pomoc vlastníkom malých podnikov a podnikateľom s tým, aby sa vyznali v právnych nákladoch, nariadeniach a iných prekážkach produkcie, ktoré by inak podniky odrádzali od vstupu na trh a/alebo od rastu na trhu;
70. uznáva, že zásoby nerastných surovín v Afganistane predstavujú pre túto krajinu hospodársku príležitosť vytvárať príjmy a pracovné miesta; konštatuje, že Čína preukázala záujem o tieto zásoby nerastných surovín, s osobitným dôrazom na prvky vzácných zemín;

Migrácia

71. uznáva, že migrácia je pre Afganistan trvalou výzvou, ktorá prináša susedným krajinám a členským štátom EÚ problémy; vyjadruje znepokojenie nad bezprecedentným počtom vracajúcich sa migrantov, najmä z Pakistanu a Iránu a v menšom rozsahu z Európy; uznáva, že otázky týkajúce sa vnútorne vysídlených osôb a utečencov sú dôsledkom hrozby násillia povstaleckých skupín v Afganistane, ako aj hospodárskych a environmentálnych faktorov; zdôrazňuje, že úsilie EÚ a medzinárodného spoločenstva by sa malo zamerať na predchádzanie základným príčinám masovej migrácie; víta afganskú národnú stratégiu riadenia návratu; vyjadruje však znepokojenie nad tým, že afganské orgány nemajú zavedené integračné politiky na zvládanie súčasného počtu vracajúcich sa osôb; vyjadruje presvedčenie, že riadne začlenenie navrátených osôb, najmä detí, ktorým sa musí zaručiť prístup k základnému a stredoškolskému vzdelaniu, je rozhodujúce pre zabezpečenie stability v krajine, a toho, aby osoby, ktoré sa vrátili, neboli počas konania o návrate vystavené násilliu alebo nátlaku;
72. zdôrazňuje, že podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) potrebuje v Afganistane humanitárnu pomoc 5,5 milióna ľudí vrátane osôb, ktoré boli vnútorne vysídlené z dôvodu konfliktu alebo sucha a zdôrazňuje, že sucho viedlo k nútenému vysídleniu viac ako 250 000 ľudí na severe a západe krajiny; konštatuje, že plán humanitárnej reakcie je financovaný len z 33,5 %, a preto nalieha vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o riešenie kľúčových humanitárnych výziev a potrieb ľudí a aby venovali osobitnú pozornosť zraniteľným osobám vrátane tých, ktoré sa nachádzajú v ťažko dostupných oblastiach;
73. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek článku 28 ods. 4 dohody o spolupráci, partnerstve a rozvoji, v ktorom sa uvádza, že strany by mali uzavrieť dohodu o readmisii, nebola stále dosiahnutá formálna dohoda, ale iba neformálna dohoda – spoločné napredovanie; považuje za dôležité, aby akékoľvek dohody týkajúce sa readmisie boli formalizované s cieľom zabezpečiť demokratickú zodpovednosť; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným parlamentným dohľadom a demokratickou kontrolou nad uzavretím dohody o spoločnom napredovaní a zdôrazňuje, že je dôležité viesť nepretržitý dialóg s príslušnými aktérmi s cieľom nájsť udržateľné riešenie pre regionálny rozmer otázky afganských utečencov;
74. vyjadruje poľutovanie nad vlnou migrácie z Afganistanu na Západ – najmä migrácie vzdelaných a mladých ľudí – spôsobenou tým, že v krajine nemajú vyhliadky; zdôrazňuje pomoc EÚ pri zlepšovaní životov afganských emigrantov poskytovaných v Pakistane a Iráne; vyzýva tieto krajiny, aby tieto osoby nevyhospoľovali, keďže by to mohlo mať veľmi negatívny vplyv na stabilitu a hospodárstvo Afganistanu; nalieha, aby bol návrat utečencov do ich domovov organizovaný bezpečne, usporiadané a na dobrovoľnom základe;

Streda 13. marca 2019

75. chváli Komisiu za to, že v roku 2016 vytvorila významný projekt na lepšiu reintegráciu vracajúcich sa migrantov do Afganistanu, Bangladéša a Pakistanu, pričom na obdobie 2016 až 2020 sa 72 miliónov EUR vyčlenilo osobitne pre Afganistan;

76. zdôrazňuje, že rozvojová pomoc EÚ pre Afganistan by sa nemala vnímať čisto z hľadiska migrácie a cieľov v oblasti riadenia hraníc a domnieva sa, že rozvojová pomoc by mala účinne riešiť základné príčiny migrácie;

Odvetvová spolupráca

77. naliehaivo žiada Komisiu, aby predložila komplexné stratégie pre každý sektor s cieľom zaistiť rozsiahly rozvoj vo všetkých oblastiach spolupráce s Afganistanom;

78. vyzýva na úsilie o dobré využitie skúseností EÚ v oblasti budovania kapacít a v oblasti reformy verejnej správy a verejnej služby; zdôrazňuje naliehavú potrebu zlepšiť správu v oblasti daní; vyzýva na podporu organizácií občianskej spoločnosti, pri úplnom rešpektovaní ich rôznorodého etnického, náboženského, sociálneho alebo politického pozadia;

79. zdôrazňuje, že poľnohospodárstvo zabezpečuje 50 % príjmov obyvateľstva Afganistanu a predstavuje štvrtinu jeho HDP; konštatuje, že EÚ sa zaviazala vynaložiť v období 2014 až 2020 1,4 miliardy EUR na rozvojové projekty vo vidieckych oblastiach; okrem toho konštatuje, že tieto projekty sú kľúčové na zaistenie toho, aby sa poľnohospodári neposúvali smerom k tieňovej ekonomike;

80. konštatuje, že 80 % afganského obyvateľstva sa venuje samozásobiteľskému poľnohospodárstvu v prostredí nehostinnom pre poľnohospodárstvo a používa neefektívne metódy zavlažovania; podporuje zlepšovanie úsilia o zaistenie potravinovej bezpečnosti;

81. berie so znepokojením na vedomie aktuálne sucho v Afganistane, ktoré je najhoršie za desaťročia a ohrozuje ľudí, hospodárske zvieratá aj poľnohospodárstvo; vyjadruje naďalej znepokojenie nad častými prírodnými katastrofami ako prívalové povodne, zemetrasenia, zosuvy pôdy a tuhé zimy;

82. so znepokojením konštatuje, že poškodenie poľnohospodárskych produktov, napríklad pšenice, môže viesť k presídleniu, chudobe, hladu, a v niektorých prípadoch k presunu na čierny trh a že tri milióny ľudí čelí extrémne vysokému riziku v oblasti potravinovej bezpečnosti a straty živobytia;

83. uznáva, že presun väčšej časti hodnotového reťazca spracúvania potravín späť do Afganistanu by mohol zvýšiť príjmy rodín, zvýšiť potravinovú bezpečnosť, znížiť ceny potravín a priniesť viac pracovných príležitostí;

84. nabáda EÚ, aby pokračovala vo svojom úsilí o zlepšenie zdravotnej starostlivosti v Afganistane, a zdôrazňuje význam očkovania pre všetkých ľudí, ale najmä pre tých, ktorí sú obzvlášť citliví na choroby, ako napríklad deti;

85. víta, že sa primárny prístup ku zdravotnej starostlivosti zvýšil z 9 % na viac než 57 %, že sa stredná dĺžka života zvýšila zo 44 na 60 rokov a že tieto zlepšenia boli umožnené príspevkami od EÚ, jednotlivých členských štátov a medzinárodného spoločenstva; vzhľadom na tieto úspechy uznáva, že je nutné vykonať ešte viac v záujme ďalšieho zvyšovania strednej dĺžky života a znižovania úmrtnosti rodičiek, ako aj novorodencov;

86. dôrazne odsudzuje korupčné praktiky v afganskom zdravotníctve, napríklad dovoz nelegálnych liečiv, a naliehaivo žiada EÚ, aby naďalej tlačila na afganskú vládu, aby v oblasti predchádzania takýmto korupčným praktikám vykonala viac;

Streda 13. marca 2019

87. opakuje, že sú v Afganistane potrební vyškolení zdravotníci, a nabáda EÚ a jej členské štáty, aby tam naďalej posielali zdravotníkov s cieľom školiť miestnych lekárov a medikov;

88. konštatuje, že obchodovanie s ľuďmi a prevádzka migrantov poškodzuje obe strany, najmä afganskú spoločnosť; vyzýva na urýchlené vykonávanie existujúcich dohôd vrátane dohôd o výmene informácií, a to s cieľom rozložiť nadnárodné zločinecké siete využívajúce nestabilitu a slabosť inštitúcií;

Vykonávanie DSPR

89. víta DSPR ako prvý zmluvný vzťah medzi EÚ a Afganistanom;

90. konštatuje, že DSPR je základom pre rozvoj vzťahov v rôznych oblastiach ako právny štát, zdravie, rozvoj vidieka, školstvo, veda a technika, boj proti korupcii, praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu, organizovanému zločinu a drogám, migrácia, jadrová bezpečnosť, nešírenie zbraní hromadného ničenia a zmena klímy;

91. víta zriadenie spoločných orgánov spolupráce na výkonnej úrovni s dôrazom na organizovanie pravidelných dialógov o politických otázkach vrátane ľudských práv, najmä práv žien a detí, ktoré sú základnými prvkami tejto dohody, ako aj riešenie problémov a vytváranie príležitostí na pevnejšie partnerstvo;

92. vyjadruje znepokojenie nad tým, že DSPR neobsahuje ustanovenia o spoločnej parlamentnej kontrole jej vykonávania; podporuje úlohu Európskeho parlamentu, parlamentov členských štátov a afganského parlamentu pri monitorovaní vykonávania DSPR;

93. berie na vedomie nahradenie osobitného zástupcu EÚ pre Afganistan osobitným vyslancom v septembri 2017, ktoré bolo urýchlené v rámci štruktúry ESVC;

94. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada prijala rozhodnutie o predbežnom vykonávaní v oblastiach, ktoré sú predmetom súhlasu Európskeho parlamentu, najmä kapitoly o spolupráci v oblasti obchodu a investícií, ktoré patria do výlučnej právomoci EÚ, namiesto toho, aby požiadala o ratifikáciu v ranej fáze procesu, pred vykonaním tohto kroku; nazdáva sa, že toto rozhodnutie je v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ a poškodzuje zákonné práva a zodpovednosti Európskeho parlamentu;

o

o o

95. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, osobitnému vyslancom EÚ pre Afganistan, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Afganskej islamskej republiky.